

NU STARTAR LÅGAN

– program för byggnader med mycket LÅG energiANvändning

Såväl nationellt som internationellt har det satts politiska mål om minskning av energi-användningen och minskade koldioxidutsläpp. De svenska målen är att energianvändningen i byggnader ska minska med 20 procent till år 2020 och 50 procent till år 2050 jämfört med år 1995.

För byggsektorns del har det inneburit ett ökat intresse för att bygga lågenergihus. Ett flertal fastighetsägare, byggherrar, entreprenörer, arkitekter, komponenttillverkare och konsulter har gett sig in på denna marknad. Trots en ökad marknad är det dock fortfarande alldeles för få initiativ som tas för att de nationellt satta kraven ska kunna realiseras.

För att stimulera marknaden, klargöra hinder och incitament, har BI tillsammans med Energimyndigheten upprättat ett nytt femårigt nationellt program för byggnader med mycket LÅG energiANvändning, kallat LÅGAN.

Fyra områden

LÅGAN inriktas mot fyra områden; kommunikation, samverkan, demonstration och hjälpmedel för implementering vid ny- och ombyggnation. Inom varje område kan olika projekt och aktörer få stöd. De olika områdena hålls ihop med en nationell plattform som koordineras och administreras av BI. Energimyndigheten finansierar 40 procent av programmets budget på ca 54 miljoner SEK.

Styrelsen för programmet består av personer från Energimyndigheten, BI, Boverket, FORMAS, Västra Götalandsregionen, byggherrerepresentant och SBI (Statens Byggeforskningsinstitut i Danmark).

EPB-direktivet kommer att förändra byggandet

I det reviderade Europeiska direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) finns krav på att alla nya byggnader ska vara lågenergibyggnader fr.o.m. år 2021 och att det

ska ställas effektiviseringskrav vid större renoveringar av befintliga byggnader. Nationella planer för hur det ska gå till tas nu fram i alla länder inom EU. I Sverige ansvarar Energimyndigheten och Boverket för detta.

I direktivet påtalas att om energi-effektivisering inte sker nu vid nyproduktion eller ombyggnad kan det i många fall dröja 40 år innan det är dags för en ny renovering och möjligheten uppstår igen. Därför fokuserar man på såväl ombyggnad som nyproduktion för att undvika framtida problem.

LÅGAN strategiskt viktig

LÅGAN blir ett viktigt verktyg i den nationella strategi som Energimyndigheten i samråd med Boverket och andra aktörer inom bygg- och fastighetsområdet ska ta fram för att främja och följa upp utvecklingen av lågenergibyggnader.

LÅGAN syftar till att etablera en marknad med ett brett utbud av nya aktörer som erbjuder produkter eller tjänster för byggande av lågenergihus och ett brett utbud av nya beställare. LÅGAN syftar vidare till att öka kunskap och yrkesskicklighet både i bygg- och fastighetsbranschen.

Med *mycket låg energianvändning* avses byggnader som kan visa på 50 procent lägre energianvändning jämfört med dagens krav i Boverkets nybyggnadsregler.

Genom LÅGAN kommer frågeställningar som är viktiga för bygg- och fastighetsbranschen att kunna utredas för en bred implementering av lågenergihus. Frågeställningar kan till exempel vara kriterieutveckling, affärsmodeller, modell för anbudsförfrågan, utbildningsmaterial, utvecklingsprojekt för produkter och tjänster, konsekvensutredningar, utvärderingsmetoder, utveckling av produktionsprocessen, underlag/konsekvensutredning för implementering av direktiv.

Området *demonstration* innefattar stöd till utvärdering och informationsspridning av demon-

→

Skola och näringsliv bygger Framtidens stad – tillsammans

I Future City möts skola och näringsliv för att bygga framtidens stad. Uppgiften kräver bland annat kreativitet, lagarbete och förmåga att lösa problem. Tävligen är ämnesöverskridande och elever i årskurs 6-9 kan anmäla sig.

Årets tema är *Hur bygger man ett hus med så liten miljöpåverkan som*

möjligt? Läs mer om hur tävlingen går till på: www.futurecity.nu

Dra ditt strå till stacken – engagera dig i tävlingen

För att ge eleverna bästa möjliga förutsättningar behövs också vuxna som bidrar med sin kunskap och erfarenhet inom samhällsbyggnad. Det behövs också jurymedlemmar till region- och riksfinalerna.

Är du intresserad av att delta, kontakta projektledaren *Ann-Charlotte Geissler*, telefon 0708-98 05 09.

Future City

→ strationsprojekt. LÅGAN är teknikneutral och gäller både bostäder och lokaler, ny- och ombyggnation som kan visa på en energianvändning som är 50 procent lägre än kraven i Boverkets nybyggnadsregler. Demonstrationsprojekten ska ha någon form av nyhetsvärde (t.ex. ny teknik, region, byggnadskategori, mångfald, lång erfarenhetsåter-

föring, produktionsprocess, innovativt energitillförselssystem).

Programledare för LÅGAN är Pär Åhman, BI. Ordförande i styrelsen är Lars-Ove Wahl, BI. Åsa Wahlström, CIT Energy Management, är koordinator.

Mer info: www.bygg.org

Pär Åhman, BI FoU-Väst

Arbetsmiljökurser dominerar

Trycket på Entreprenörsskolans kursverksamhet har under våren varit mycket högt och då främst på kurser inom arbetsmiljö. Kursen för *Byggarbetsmiljösamordnare BAS-PIU* har dominerat med en bra bit över hundra genomförda kurstillfällen.

Kursen BAS-PIU har genomförts i några olika varianter. Först och främst har vi erbjudit en öppen kurs riktad till hela bygg- och anläggningssektorn. Tillsammans med Målaremästarna och Glasbranschföreningen har vi genomfört ett antal kurstillfällen skraddarsydda för deras medlemmar. Likaledes har vi tillsammans med Plåtslageriernas riksförbund, PLR, genomfört en serie kurser riktad till deras medlemmar. Slutligen har vi under våren tillsammans med ett antal övriga SN-förbund tagit fram och genomfört kurser med inriktning på *Fast driftställe*.

Även övriga kurser inom arbetsmiljöområdet har märkt av ett ökat intresse, bl.a. *Bättre arbetsmiljö grundutbildning, BAM*, som i princip varit fullbokad runt om i landet. Kurser inom asbest, ställning, säkra lyft m.m. har även de varit frekventa.

När det gäller övriga kurser har vi märkt en ökad efterfrågan främst inom betong och entreprenadjuridik.

Anmälan och rådgivning

Efter en förhoppningsvis varm och skön sommar stundar hösten med nya kursmöjligheter. Passa på att redan nu titta igenom vårt kursutbud och varför inte anmäla dig och dina medarbetare till kurs i höst?

Är du osäker på vilken kurs du behöver är du självfallet välkommen att kontakta någon av Entreprenörsskolans regionansvariga.

Våra kurser och kontaktpersoner hittar du på www.bygg.org/kurs

Peter Nilsson, BI Företagsservice

INVENTERING OCH UTVÄRDERING AV HÖGPRESTERANDE ISOLERING

Dagens byggnader förses med allt tjockare isolering i klimatskalet i energibesparande syfte. Det betyder att med traditionella isolermaterial i väggar och tak blir resultaten tjocka, komplicerade lösningar med djupa fönsternischer och framför allt mindre uthyrbar boyta.

I rapporten (1002) redovisas ett antal otraditionella, högpresterande isoleringsmaterial och deras användningsområden samt utvärderas potentialen för dessa. För att få ett mått på potentialen har produkternas isolerförmåga kalibrerats mot kostnaden, i vilken hänsyn tas till bl.a. inköpspris och andra kostnadsdrivande faktorer som t.ex. uthyrningsbar yta.

Författare:

Magnus Clase och Ene Lindén

Antal sidor: 35.

Pris: 250:- (exkl moms)

Beställ rapporten på www.bygg.org-Publikationer-FoU-Rapporter-Byggmateriel.